



Handläggare: Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08 - 508 35 528

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 28 augusti 2012

Ärende 4

Yttrande avseende idrottspolitiskt program

Remiss från Idrottsnämnden dnr 402/666/11

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Avdelningschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden har av idrottsnämnden beretts tillfälle att inkomma med yttrande avseende förslag till nytt idrottspolitiskt program för Stockholm stad 2013-2017.

Förslaget till idrottspolitiskt program har en tydlig inriktning på folkhälsa och att få fler stockholmare fysiskt aktiva. Särskilt prioriterade grupper är.

- Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor
- Flickor 7–20 år med utländsk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet

Sju så kallade fokusområden har definierats för att staden ska nå målet att få fler fysiskt aktiva: jämställdhet och mångfald, tillgänglighet, föreningsliv, övrig organiserad idrott/motion och spontanidrott, samverkan, anläggningar och ytor för fy-

sisk aktivitet samt idrotten som upplevelse. Till varje område finns strategier och ansvar kopplat. Ett antal indikatorer är utvalda för att det ska vara möjligt att följa upp om staden når målet. Alla stadens nämnder och bolag har ansvar att målet nås. Några nämnder föreslås få ett tydligare ansvar, nämligen idrottsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna samt fastighets-, stadsbyggnads- och exploateringsnämnden.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till nytt idrottspolitiskt program med följande synpunkter.

Förutom att staden ska ge förutsättningar och möjligheter samt stimulera alla stockholmare att vara fysiskt aktiva anser arbetsmarknadsförvaltningen att även stadens anställda ska stimuleras till fysisk aktivitet.

De föreslagna prioriterade grupperna är viktiga att nå men det är viktigt att detta arbete sker utan att enskilda eller grupper upplever det som stigmatiserande. Det är i detta sammanhang viktigt att noga överväga valet av indikatorer för att mäta måluppfyllelse. Etnisk bakgrund, funktionsnedsättning eller socioekonomisk bakgrund hos idrottsutövare är komplicerat att mäta då staden normalt inte för den typen av statistik på individnivå. Sådan statistik kan föras med samtycke från den enskilde men ger knappast någon rättvisande bild. Ur ett integrationsperspektiv bör även övervägas hur man kan stimulera idrottsklubbar och föreningar, enskilda idrottslag (motsvarande) att arbeta för mångfald i den dagliga verksamheten.

För att följa upp möjligheterna till spontan motion/idrott i stadens anläggningar föreslår arbetsmarknadsförvaltningen att indikatorerna kompletteras för att följa upp andelen icke bokningsbar tid i förhållande till anläggningarnas totala öppet-hållande.

Förvaltningen ställer sig positiv till att fler stora nationella evenemang skapas för personer med funktionsnedsättning. För att optimera tillgängligheten ska staden samverka med företrädare för gruppen funktionsnedsatta vid nyproduktion, ombyggnader och anpassning av anläggningar/arenor.

Stadens målsättning ska vara att skapa förutsättningar/ge möjligheter till alla stockholmare och stadens anställda att vara fysiskt aktiva men valet vilar på den enskilde.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utrednings- och utvecklingsstaben.

Bakgrund

Gällande idrottspolitiskt program för Stockholms stad antogs av idrottsnämnden den 19 december 2005. I Vision 2030 sägs att "Fler Stockholmare ska vara fysiskt

aktiva!” Visionen är att alla år 2030, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk och socioekonomisk bakgrund, utövar idrott och motion utifrån egna önskemål och förutsättningar. I Stockholm år 2030 erbjuder tillgången och närheten till ytor och anläggningar stora möjligheter till fysisk aktivitet. Många får motion på köpet genom att cykla eller promenera när de förflyttar sig. På fritiden kan invånarna ta del av ett rikt utbud av idrotts- och motionsmöjligheter där det finns något för alla. Skoldagen genomsyras av rörelse, från förskolan upp till gymnasiet, och alla har kunskap om att fysisk aktivitet är en viktig faktor för en bättre livskvalitet. Föreningslivet har goda förutsättningar för att bedriva sin verksamhet. År 2030 är Stockholm en stad i världsklass när det gäller idrott och motion!

Idrottsnämnden beslutade den 22 maj att sända förslaget till nytt idrottspolitiskt program på remiss till stadens nämnder och styrelser. Efter remissbearbetning sker behandling av idrottsnämnden och därefter går ärendet vidare för beslut om nytt idrottspolitiskt program i kommunfullmäktige våren 2013.

Ärendet

Det nya programmet har en tydlig inriktning på folkhälsa och att få fler stockholmare fysiskt aktiva. Stockholm är och skall vara en motions- och idrottsstad. Forskningen är entydig med att fysisk aktivitet främjar folkhälsan. Stockholms stad ska arbeta för att alla invånare i Stockholm ska vara och förbli fysiskt aktiva.

För att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktar sig programmet särskilt på:

- Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor
- Flickor 7–20 år med utländsk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet

För att nå målet om att fler stockholmare ska bli fysiskt aktiva krävs ett strategiskt arbete. Sju *fokusområden* har definierats för att nå dit:

- *Jämställdhet och mångfald*
Stockholms stad ska erbjuda likvärdiga möjligheter för alla att vara fysiskt aktiva oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk bakgrund eller socioekonomiska förhållanden. Det ska inte råda någon diskrepans mellan prioriterade grupper och planerade och genomförda investeringar och verksamheter. I stadens investeringar inom idrott och motion ska minst hälften gynna flickor/kvinnor utifrån olika preferenser sam faktiskt utövande. Alla nämnder ska särskilt stimulera fram ett ökat idrottande/motionerande bland flickor.
- *Tillgänglighet som ska genomsyra alla områden*

Stockholms stad ska vara en tillgänglig stad när det gäller möjligheter till fysisk aktivitet. Det handlar om möjlighet att ta sig till platser med kommunala färdmedel, cykel, färdtjänst eller att det finns parkering avsatt för personer med funktionsnedsättning.

Stadens anlagda ytor för fysisk aktivitet ska vara tillgänglighetsanpassade för personer med funktionsnedsättning. I den motions- och idrottsverksamhet som bedrivs av staden eller på uppdrag av staden ska alla få ett välkomnande bemötande och personalen ska ha god kunskap om olika funktionsnedsättningar. I verksamheter för personer med funktionsnedsättning ska könsskillnader tas i beaktande även för denna prioriterade grupp.

Stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden ska verka för att berika utbudet av aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Staden ska även arbeta för att underlätta för dessa personer att medverka i befintligt utbud.

▪ *Föreningsliv*

Föreningslivet har en stor och betydande roll i folkhälsoarbetet och är idag den enskilda verksamhet där flest barn och ungdomar är fysiskt aktiva. Alla berörda nämnder och bolag ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för stadens föreningsliv att bedriva verksamhet och få fler fysiskt aktiva. Stadens stöd till föreningslivet ska vara av den omfattningen att brist på ekonomiska resurser för individen inte utgör ett hinder för deltagande.

▪ *Övrig organiserad idrott/motion och spontanidrott*

För att locka fler invånare till fysisk aktivitet krävs det ett mångfacetterat utbud av idrotts- och motionsmöjligheter i staden. Stockholms stads prioriterade grupper ska erbjudas subventionerade priser i stadens egna verksamheter. För övriga grupper ska dock inte kostnaden att idrotta/motionera utgöra ett hinder för deltagande. Stockholms stad ska stötta de invånare som väljer spontant idrottande genom att erbjuda platser, ytor och anläggningar dit det är fritt tillträde och sträva efter ett generös öppethållande.

▪ *Samverkan*

Stockholmsregionen är stor och Stockholms stad ska vara initiativtagare till samverkan över kommungränserna i länet när det gäller frågor som rör idrott och motion. Det kan handla om t.ex. erfarenhetsutbyte eller samarbeten kring större projekt och anläggningar.

▪ *Anläggningar och ytor.*

Stockholms anläggningar ska vara tillgängliga och öppna för alla invånare i staden. Väl fungerande och rustade anläggningar och ytor är viktigt för att dess nyttjare, det vill säga stadens invånare, ska inspireras till fysisk aktivitet. Staden ska verka för att det finns en bredd i anläggningsutbudet så att alla intressen tas tillvara. Stadens anläggningar ska vara optimalt nyttjade och det är en självklarhet att män och kvinnor har samma tillträdesmöjligheter.

- *Idrott som upplevelse*

Idrott är idag en viktig del av kultur- och evenemangsutbudet. Eventuella satsningar på elitverksamhet ska ske med samtida fokus på breddidrotten och Stockholms stad ska arbeta för att motverka elittänkande i för tidiga åldrar.

Inom vart och ett av nämnda fokusområden finns strategier för hur arbetet kan bedrivas. Arbetet ska följas upp med indikatorer för att det ska vara möjligt att följa upp om staden når målet. Alla nämnder har ansvar för att nå målet men några nämnder föreslås få en tydligare roll (idrottsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna samt fastighets-, stadsbyggnads- och exploateringsnämnden). Där det särskilt nämnts att övriga nämnder har ett utpekat ansvar och där arbetsmarknadsnämnden kan inkluderas, så har detta nämnts ovan.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till nytt idrottspolitiskt program med följande synpunkter.

I programmet föreslås prioritering av bland annat personer med funktionsnedsättning och barn och ungdomar mellan 7-20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet. Att nå ut till dessa prioriterade grupper är viktigt, men frågan är hur det ska ske utan att enskilda eller grupper upplever det som stigmatiserande /integritetkränkande. Detta gäller också valet av indikatorer för hur måluppfyllelse skall mätas. Huruvida fysiskt aktiva har utländsk bakgrund, är funktionshindrade eller tillhör en svag socioekonomisk grupp är parametrar som inte är lätta att följa upp på individnivå och därmed inte heller på aggregerad nivå.

I programmet föreslås också att prioriterade grupper ska ges subventionerade priser i stadens egna verksamheter. Även detta kräver system för kartläggning av bakgrund på ett sätt som kan upplevas kränkande även om den enskilde självfallet alltid har valet att säga nej – men därmed också missa den möjliga subventioneringen. Syfte är gott men ur ett integrationsperspektiv bör övervägas hur man på annat sätt kan stimulera anläggningar, idrottsklubbar och föreningar, enskilda idrottslag (motsvarande) att arbeta för mångfald genom samverkan t ex med olika organisationer, anpassning av sitt utbud etc.

Att prioritera barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet kan göras på flera sätt. Det kan exempelvis ske genom upplåtelse och/eller nyinvesteringar av idrottsanläggningar/arenor/klubblokaler i områden som är socioekonomiskt svaga. Ett annat sätt skulle kunna vara att ge ett generellt stöd till barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd och har barn/ungdomar i de prioriterade åldersgrupperna.

Att staden ska verka för att öka antalet större nationella evenemang för personer med funktionsnedsättning är bra. En sådan målsättning innebär att såväl anläggningar/arenor måste göras tillgängliga för målgruppen funktionsnedsatta (idrotts-

utövare och publik) men också evenemangen i sig kan locka fler till fysisk aktivitet genom att goda förebilder ges. Vidare så bör staden samverka med företrädare för gruppen funktionsnedsatta vid nyproduktion, ombyggnader och anpassning av anläggningar/arenor för att optimera tillgängligheten. För att följa upp möjligheterna till spontan motion/idrott föreslås att indikatorerna kompletteras för att följa upp andelen icke bokningsbar tid i förhållande till anläggningarnas totala öppet-hållande.

I programmet tas upp att alla nämnder särskilt ska stimulera fram ett ökat idrottande/motionerande bland flickor. För arbetsmarknadsnämndens del skulle detta kunna handla om att man inom ramen för vuxenutbildningen och Jobbtorg Stockholms verksamheter som ett obligatoriskt inslag informerar om betydelsen av fysisk aktivitet och god hälsa som en påverkansfaktor för att nå studieresultat och prestationer på jobbet.

Inom Jobbtorg Stockholm bedrivs ett aktivt arbete för att ge stöd till ungdomar som saknar arbete och försörjning. Förvaltningen ser idrottsaktiviteter som en oerhört viktig del för unga utanför, främst för dem som behöver struktur i tillvaron och förebilder. Föreningar och idrottsaktiviteter ger möjlighet att fånga upp unga i riskzon och kan också vara bra kontaktvägar då förvaltningen vill nå dessa ungdomar. Förvaltningen arbetar också aktivt och med gott resultat med hälsofrämjande insatser av olika slag för långtidsarbetslösa

Förutom att staden ska ge förutsättningar och möjligheter samt stimulera alla stockholmare att vara fysiskt aktiva anser arbetsmarknadsförvaltningen att det finns anledning att också lyfta fram vikten av att stadens egna anställda ska stimuleras till fysisk aktivitet. Det bör vara ett tydligt uttalat ansvar för nämnder och bolag att utifrån behov och förutsättningar i den egna personalgruppen arbeta med detta. I detta sammanhang skulle de resurser och den kompetens som finns inom idrottsförvaltningen kunna användas i ökad utsträckning. God hälsa på arbetsplatsen är inte bara en personlig angelägenhet utan också något som angår arbetsgivaren eftersom upplevd god hälsa bidrar till att ge medarbetare bättre ork och motivation för sitt arbete.

Bilaga:

Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013-2017